

Parlamentul României
Camera Deputaților

PROIECT

Domnului judecător

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

Având în vedere adresa Curții Constituționale nr. 1542 din 27 februarie 2018, cu privire la sesizarea de neconstituționalitate formulată de un număr de 56 de deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 13 decembrie 2017,

Biroul permanent al Camerei Deputaților c o m u n i c ă prezentul

PUNCT DE VEDERE

Prin adresa nr. 2/1991 din 27 februarie 2018, un număr de 56 deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Național Liberal a sesizat Curtea

Constituțională cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 13 decembrie 2017, susținând neconformitatea cu prevederile art. 1 alin. (5), art. 74 alin. (1), art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată.

Din examinarea considerentelor sesizării de neconstituționalitate, prin raportare la dispozițiile constituționale invocate, rezultă că aceasta este neîntemeiată, având în vedere motivele pe care le vom prezenta în continuare.

I. Cu referire la motivele extrinseci de neconstituționalitate, constând în încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată:

Cu privire la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 autorii sesizării de neconstituționalitate afirmă „încălcarea principiului legalității deoarece nu respectă dispozițiile art. 8 alin. (1) și ale art. 32 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, prin aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată”.

Cu privirea la pretinsa încălcare a dispozițiilor *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, republicată, cu modificările și completările ulterioare precizăm că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat, în mod constant, că Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu constituie, în sine, o normă de rang constituțional, chiar dacă nerespectarea prevederilor sale se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală (Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 2 martie 2016).

În sensul celor precizate, criteriile stabilite prin Legea nr. 24/2000 nu pot fi absolutizate și, pe cale de consecință, apreciem că nu se poate pronunța Curtea Constituțională și asupra aplicării *in concreto* a normelor privind structura actului

normativ sau a condițiilor de fond pentru modificarea și completarea actelor normative.

Modificările ce au fost aduse proiectului de hotărâre au fost evidențiate chiar prin titlu, care corespunde intervenției legislative.

Mai mult, stabilirea procedurii legislative de urmat cu privire la propunerile legislative astfel elaborate ține de regulamentele celor două Camere, în cauză fiind respectat principiul legalității ce impune respectarea legii fundamentale și a celorlalte acte normative.

II. Cu referire la motivele intrinseci de neconstituționalitate, constând în încălcarea art. 74 alin. (1) din Constituția României, republicată:

Autorii sesizării de neconstituționalitate susțin încălcarea dreptului la inițiativă legislativă, care *„aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot. Cetățenii care își manifestă dreptul la inițiativă legislativă trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare din aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative”*. (art. 74 alin. (1) din Constituția României, republicată).

Doctrina stabilește un înțeles clar al conceptului de inițiativă legislativă. În ceea ce privește dreptul de a propune amendamente, profesorul universitar Ioan Muraru afirmă că *„Dreptul de a propune amendamente derivă din dreptul de inițiativă legislativă și din dreptul la vot (...) dreptul de a formula amendamente revine numai celor care participă la procesul legislativ (...) amendamentul constituind principala contribuție a parlamentarilor la elaborarea legii în Parlament. Amendamentul este un drept procedural (...) fiind*

principala modalitate de perfecționare a legii în cadrul procedurii parlamentare”.

Astfel, într-o exprimare sintetică constatăm că amendamentele sunt dependente de existența unei inițiative legislative. Singura invalidare a dreptului la inițiativă legislativă poate fi dată de calitatea / calificarea autorului să depună o inițiativă legislativă.

Dacă în urma consultărilor derulate cu privire la dezbaterile propunerii legislative se desprind situații în care subiecții care au dreptul de a formula amendamente își însușesc din punct de vedere formal sub forma amendamentelor (cu respectarea dispozițiilor legale și regulamentare) opiniile/părerile temeinic fundamentate exprimate de ceilalți participanți la dezbateri, dar care nu au drept de a formula amendamente, acest lucru nu înseamnă că se încalcă prevederile art. 74 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Distinct de cele de mai sus, în ceea ce privește locul și rolul comisiilor permanente ale Parlamentului, constatăm că forul constituțional are o jurisprudență constantă în care statuează că acestea sunt organe interne de lucru ale Camerelor Parlamentului, a căror activitate are caracter pregătitor, pentru a oferi forului deliberativ toate elementele necesare adoptării unei decizii (a se vedea Decizia nr. 48 din 17 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 21 mai 1994).

Comisiile parlamentare se constituie dintr-un număr restrâns de deputați sau senatori, specializați pe un anumit domeniu, cu o componență și o structură care respectă configurația politică a fiecărei Camere. Necesitatea creării acestor organe de lucru a fost impusă de asigurarea eficienței activității unui corp deliberativ numeros, perspectivă din care reiese faptul că rolul comisiilor în activitatea parlamentară este unul foarte important, ele asigurând pregătirea deciziilor plenului Parlamentului în scopul exercitării prerogativelor ce decurg din dreptul de informare, dreptul de control sau dreptul de anchetă ale

Parlamentului (Decizia nr. 209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 22 martie 2012).

În fond, specificul activității unei Camere a Parlamentului este de a adopta o decizie colectivă, luată cu majoritatea voturilor, după o dezbatere publică.

Dispozițiile constituționale nu fac decât să exprime acest rol subordonat, pregător, al activității comisiilor, diferențiat conform tipologiei lor, cuprinsă, de altfel, în prevederile art. 64 alin. (4) din Constituție. Parlamentul „nu poate fi reprezentat sau înlocuit de niciunul dintre organele sale interne, pe care chiar el și le înființează, din simplul motiv că el nu poate delega nimănui - și cu atât mai puțin unui grup de parlamentari - suveranitatea națională cu care electoratul l-a împuternicit în urma alegerilor parlamentare. Pentru ca un control parlamentar să fie autentic, el trebuie să fie deplin, adică Parlamentul țării trebuie să dispună de posibilitatea de a lua orice măsuri pentru a da conținut acestei plenitudini” (Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 7 noiembrie 2017).

III. Cu referire la motivul intrinsec de neconstituționalitate referitor la încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată:

Autorii sesizării de neconstituționalitate opinează că, „în domeniul dreptului parlamentar, principala consecință a naturii electivă a mandatului reprezentativ și a pluralismului politic o constituie principiul pe care doctrina l-a consacrat în mod sugestiv „*majoritatea decide, opoziția se exprimă*”. Majoritatea decide, întrucât, în virtutea mandatului reprezentativ primit de la popor, opinia majoritară este prezumat că reflectă sau corespunde opiniei majoritare a societății. Opoziția se exprimă ca o consecință a aceluiași mandat reprezentativ care fundamentează dreptul inalienabil al minorității politice de a-și face

cunoscute opțiunile politice și de a se opune, în mod constituțional și regulamentar, majorității aflate la putere... ”.

Aplicarea principiului *„majoritatea decide, opoziția se exprimă”* asigură legitimitatea instituțiilor statului și implică, în mod necesar, un echilibru între puterea de decizie a majorității și necesitatea de exprimare a poziției minorității politice cu privire la o anumită problemă, în scopul asigurării, confruntării politice din Parlament, deci a caracterului contradictoriu al dezbaterilor.

Prin Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Curtea a stabilit că, „potrivit art. 146 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Camerelor Parlamentului, controlul exercitat de Curte fiind un control de conformitate cu dispozițiile Legii fundamentale. Dacă, ignorând prevederile art. 146 lit. c) din Constituție și pe cele ale art. 27 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională și-ar extinde competența și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, ea nu numai că ar pronunța soluții fără temei constituțional, dar ar încălca astfel și principiul autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. În virtutea acestui principiu fundamental, aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competență exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament, după cum și desfășurarea procedurii legislative parlamentare depinde hotărâtor de prevederile aceluiași regulament (...). În sensul celor arătate a statuat Curtea Constituțională în deciziile sale nr. 44/1993, nr. 68/1993, nr. 22/1995 și nr. 98/2005”.

Având în vedere considerentele expuse, apreciem că prezenta sesizare de neconstituționalitate este neîntemeiată, astfel încât propunem respingerea acesteia.

Acest punct de vedere a fost dezbătut și aprobat în ședința Biroului permanent al Camerei Deputaților din data de ..., cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

LIVIU DRAGNEA